

Stockholms skärgård **Arholma till Landsort**

Oktober 2023

Norrtälje

Österåker

Vaxholm

Värmdö

Haninge

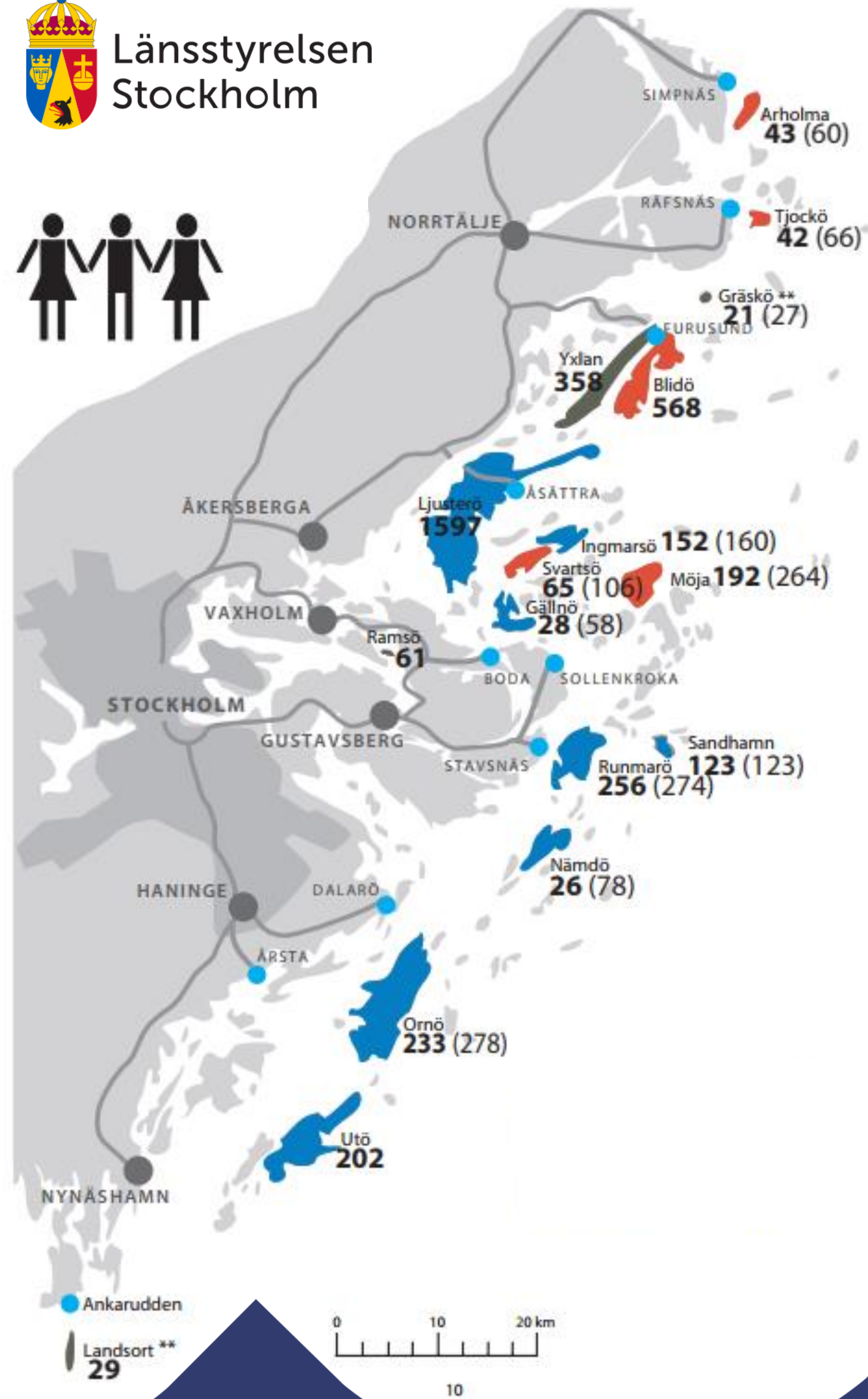
Nynäshamn

Skärgårdskommuner i Stockholms län

Kommunindelningen för Stockholms län går "på tvären", dvs det finns ingen renodlad skärgårdskommun utan skärgården är befolkningsmässigt endast en marginell del av respektive kommun.

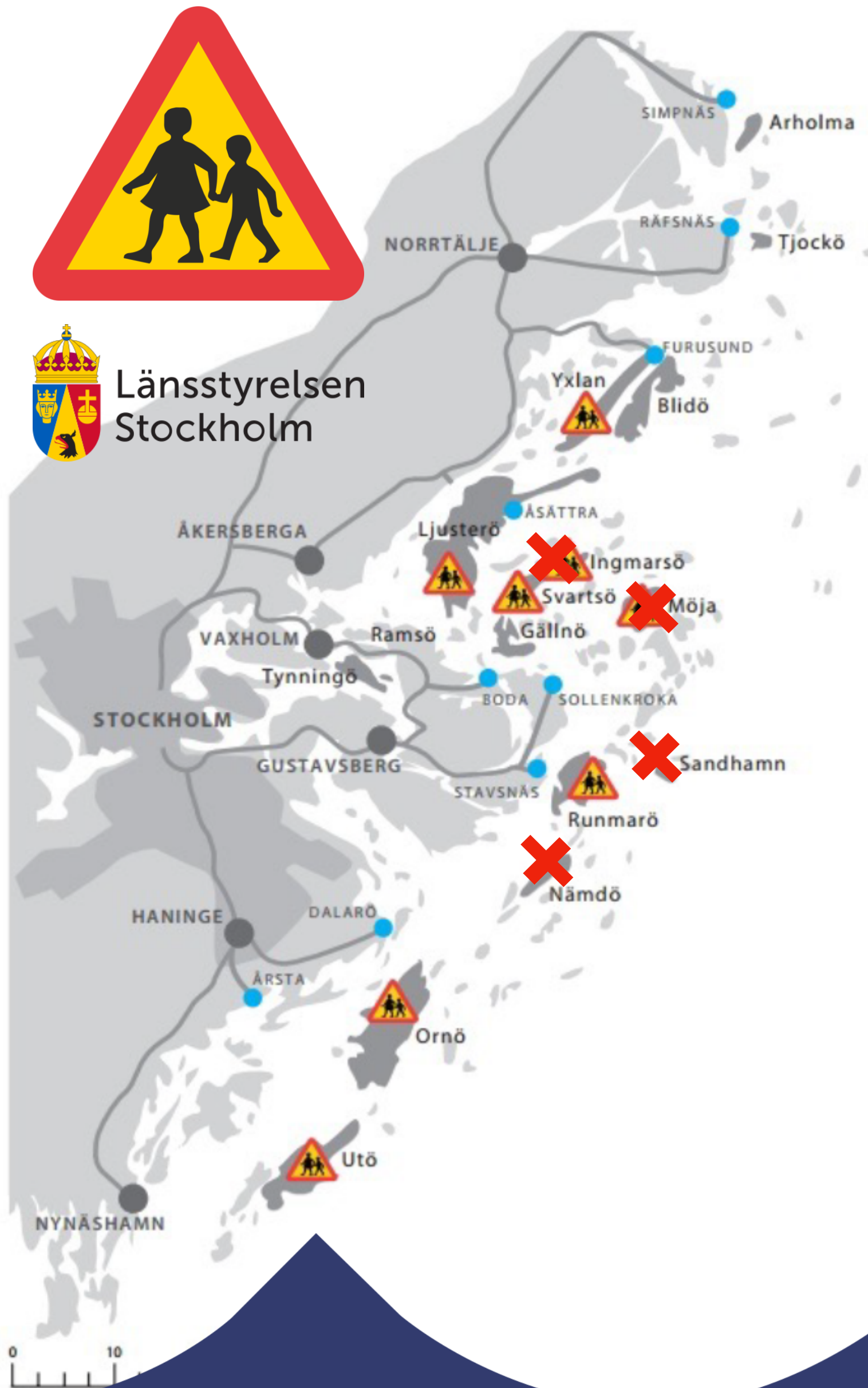
Skärgården behandlas också oftast som ett område för turism och friluftsliv.

Under senaste åren har deltidsboendet ökat markant.

Antal innevånare i resp. skärgårdskommun Leader Stockholmsbygd / Bofasta ö-bor

Norrtälje	66 000 / 42 000 / 1 200
Österåker	50 000 / 8 000 / 2 000
Vaxholm	12 000 / 12 000 / 500
Värmdö	45 000 / 22 000 / 900
Haninge	98 000 / 13 000 / 500
<u>Nynäshamn</u>	<u>30 000 / 30 000 / 30</u>
Summa	301 000 / 127 000 / 5 130

Aktiva ö-skolor

- Norrtälje **Yxlan F-6**
- Österåker **Ljusterö F-9**
Ingmarsö – vilande
- Vaxholm endast fastlandsskolor
- Värmdö **Svartsö F-6, Runmarö F-9**
Möja, Sandhamn, Nämndö – vilande
- Haninge **Ornö F-6, Utö F-9**
- Nynäshamn, endast fastlandsskolor

Skärgårdssamarbete på flera nivåer: LÄNETS SKÄRGÅRDSBOR

SIKO:s vision 2030

- en hållbar skärgård, för framtiden

Stockholms skärgårds unika natur- och kulturvärden utgör grunden för goda levnadsvillkor för unga och gamla året runt. Befolkningen har ökat.

Näringarna är livskraftiga och bygger på skärgårdens genuina värden. Skärgårdsskolornas unika profil gör dem attraktiva även för elever från fastlandet.

Kommunikationer och samhällen fungerar året runt för boende och näringsliv.

FAKTA

SIKO representerar 15 intresseföreningar i Stockholmsläns skärgård, från öar och skärgårdsområden mellan Arholma och Landsort. SIKO deltar i Region Stockholms skärgårdsråd, Länsstyrelsens Exekutivkommitté för skärgårdsfrågor, driver egna projekt till exempel Skärgårdsflytten och svarar på myndighetsremisser.

Gunilla Söderqvist, ordförande i SIKO
Britt Fogelström, sekreterare i SIKO

SIKO:s prioriterade frågor

Ökad direkt demokrati – lokalt medbestämmande

Bättre samordning av skärgårdsfrågor (Länstyrelsen, Regionen, kommunerna)

Bostäder

Hållbarhet (inkl. fiskefrågor)

SIKO företräder de fastboende - en brokig skara av t ex hantverkare, servicepersonal, pendlare och utflyttade pensionärer

Största utmaningen - avfolkningen

I attraktiva delar av skärgården finns ett ekonomiskt tryck som är både positivt och negativt. Detta genererar öar och samhällen som under vintertid är nästan helt avfolkade, men mycket livaktiga på sommaren.

Säsongsvariationen med två månader med överbefolkning och tio månader med tomma hus ger en skev bild av skärgården för de som bara åker dit under sommarsäsongen.

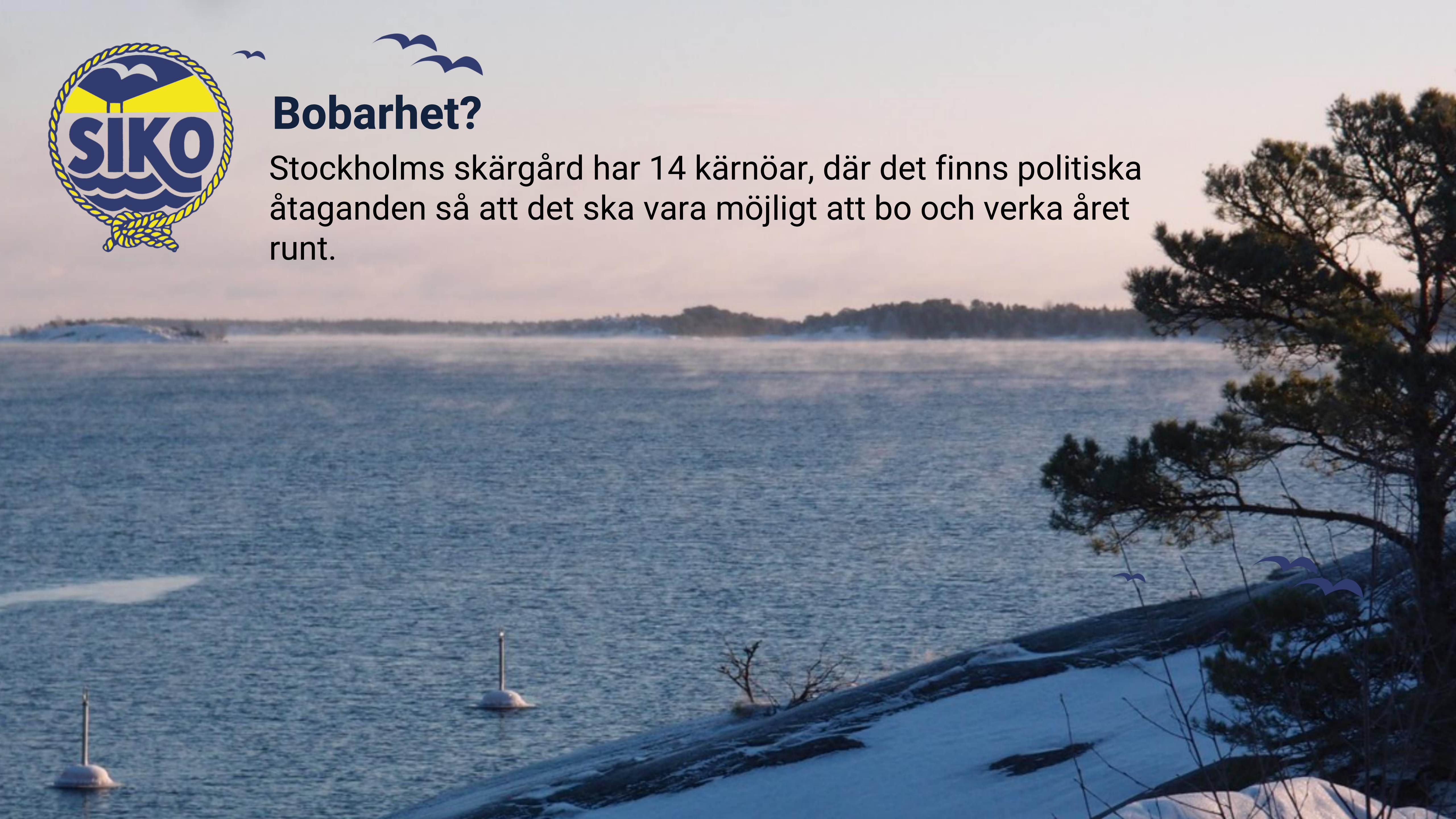
Ett ökat hel och deltidboende måste premieras för att bevara och utveckla en skärgård, som är attraktiv att leva och bo i samt att besöka.

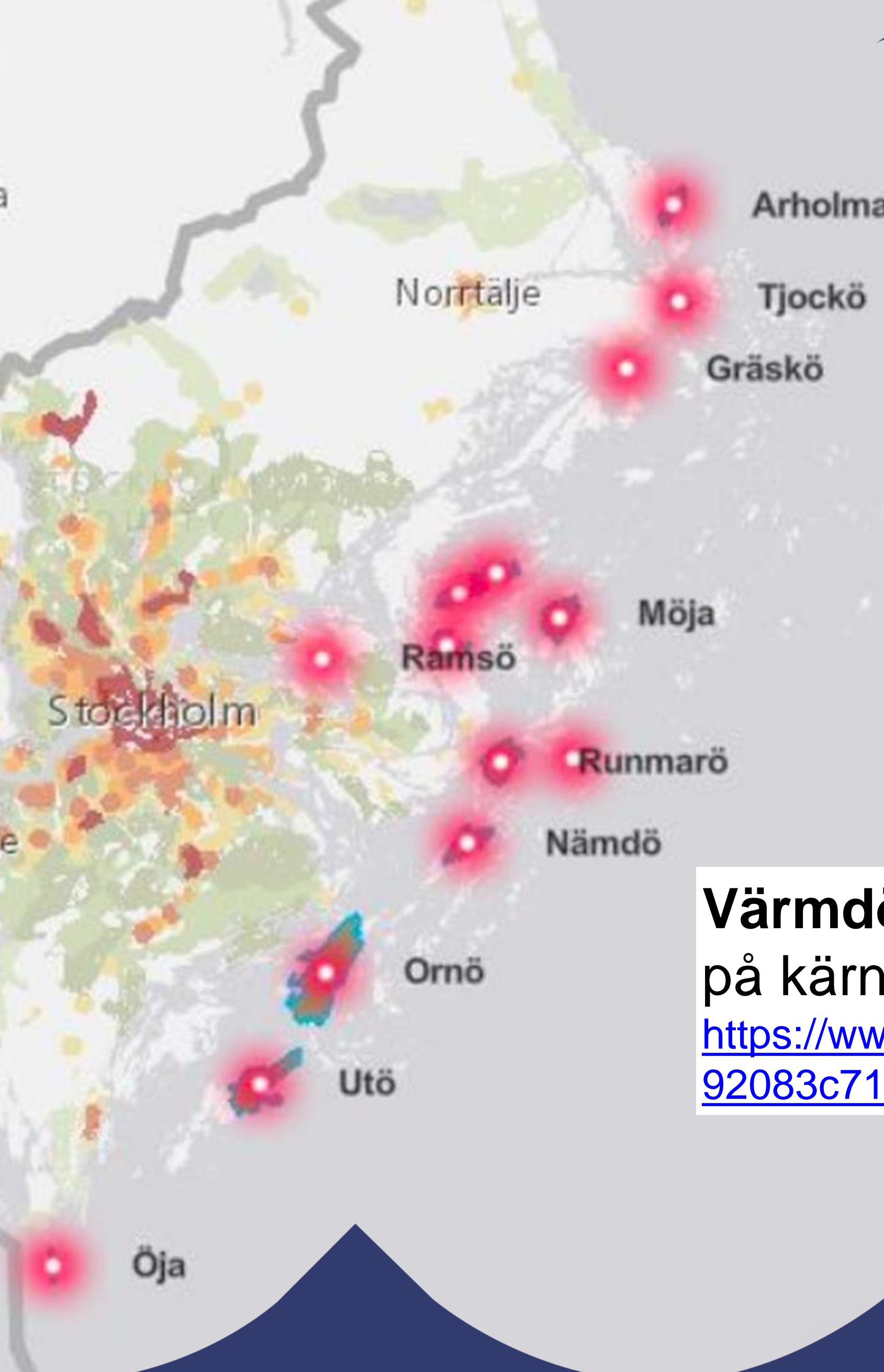

Bobarhet?

Stockholms skärgård har 14 kärnöar, där det finns politiska åtaganden så att det ska vara möjligt att bo och verka året runt.

14 kärnöar i Stockholm skärgård

Norrtälje	Arholma, Tjockö, Gräskö
Österåker	Ingmarsö
Vaxholm	Ramsö
Värmdö	Gällnö, Svartsö, Möja, Runmarö, Sandhamn, Nämndö
Haninge	Ornö, Utö
Nynäshamn	Landsort (Öja)

Värmdö kommun 2023: Skärgårdspaket med syfte att öka befolkningen på kärnöarna (5 öar) Dialogmöten med respektive ö:
<https://www.varmdo.se/arkiv/aktuellanyheter/dialogermedskargardsbornaforenlivskraftigskargard.5.92083c718a8d34097221c1d.html>

Möjaströms skärgårdsby

En ny by på Möja för fastboende

Önskemålet från Möjaborna - bygga en helt ny by

Mitt i
Värmdö

Så här kan husen komma att se ut, exempel från Ljusterö skärgårdsby, som Möjaborna tagit inspiration ifrån till de nya bostäderna. **Foto:** Ljusterö Skärgårdsby, A-Arkitekter

PUBLICERAD 2023-08-26 08:00

Möjaborna vill gasa för att locka ut fler nya invånare till ön. Nu planeras drygt 30 nya bostäder, varav några blir hyresrätter.

Varför bostäder?

- Möja är en kärnö, dvs det ska gå att bo och verka här året runt
- Fungerande arbetsmarknad med goda möjligheter både lokalt och på distans
- Analyser, enkät mm sedan 2019 visar entydigt att utan nya bostäder går det inte att öka den fast boende befolkningen
- Möja har gjort det förr- el, bredband, VA verk, idrottshall...
- Det finns en kultur av entreprenörskap och utveckling bland fast och deltidboende

Varför en ny by?

- Möjas karaktär är byar
- Nu behöver vi en ny by, det går inte att förtäta befintliga
- Det är attraktivt att flytta in i en ny by
- Utformad för åretruntboende och arbete lokalt och på distans

Hur utformar man Möjaströms skärgårdsby så den bäst passar för fastboende?

- Till en del hyresbostäder
- Möjligheter till provboende
- Pendlingsbart inom en timme till Gustavsberg
- Utrymmen för mindre el-bil, 4-hjuling, släpvagnar mm
- Tillgång till "verksamhetslokaler"
- Tillgång till kontorsarbetsplatser
- Nära till kommunikationer, offentlig och privat service
- Granne med varv som hyr ut båtplatser

Möjströms skärgårdsby, vilka och vilka jobb

- Mest flyttbenägna är vi 18-24 år och under familjebildning 25-34år (SCB)
- Vi flyttar 10 ggr under en livstid

- Närhet till natur
- Lugnare vardag
- Bra för barn
- De som vill prova på att bo på landet
- Återflyttare

- Hantverkare, lokal service, distansarbetare
- Pendlingsbart inom en timme till Gustavsberg

Kontakt: www.msff.info

Tack för oss!

www.levandeskärgrård.se

www.siko.org.se